

2016. január 26.

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Az ELI projekt hozhatja el az európai kutatás és innováció robbanásszerű fejlődését

A világszínvonalú kutatási infrastruktúra létrehozását megcélzó ELI projekt révén az európai kutatóknak lehetőségük nyílik társadalmi kihívásokra választ adó alapkutatások végzésére. – Az extrém fényforráson alapuló infrastruktúrát megvalósító konzorcium (Extreme Light Infrastructure Delivery Consortium, ELI-DC) közgyűlésére Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviselétén került sor.

Brüsszelben tartották az Extreme Light Infrastructure Delivery Consortium (ELI-DC) éves közgyűlését, mely az ELI-DC legmagasabb szintű, legfontosabb döntéshozó szerve. A közgyűlés folyamán a konzorcium tagjai felvázolták az ELI előtt álló fontos feladatokat. A konzorciumi tagok képviselői eredményes munkát végeztek: számos fontos kérdésben konszenzusra jutottak, biztosítva az új uniós tagállamokban folyó egyik legfontosabb K+F beruházás zökkenőmentes megvalósítását.

Az infrastruktúra kialakítása jelentős összeget, több mint 850 millió eurós beruházási összeget igényel. A finanszírozás nagyobb részét az Európai Unió Strukturális Alapjai bocsátják a befogadó tagállamok rendelkezésére.

Stelbaczký Tibor, Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviselétének helyettes állandó képviselője, elmondta: „Mindannyian egyetértünk abban, hogy a kutatásba és az innovációba történő befektetés életbevágó az európai munkahelyteremtés, a növekedés és a világ többi részével szembeni versenyképesség szempontjából. Az ELI az ESFRI [Európai Kutatási Infrastruktúrák Stratégiai Fóruma] projektjei közül az első, amely teljes egészében az Európai Unió újabb tagállamaiban – a Cseh Köztársaságban, Magyarországon és Romániában – valósul meg. Magyarország mindent megtesz a beruházás sikeréért, amely eddig hiányzó, világszínvonalú kutatási infrastruktúrát hoz létre Közép- és Kelet-Európában. Meggyőződésünk, hogy az ELI fontos szerepet játszik majd az agyelszívás visszaszorításában mind a régiókat, mind egész Európát illetően.”

Catalin Miron, az ELI-DC megbízott vezérigazgatója arról beszélt, miért tekinthető az ELI mérföldkőnek az európai lézertechnológia történetében: „Az ELI a világ első nemzetközi civil kutatólétesítménye lesz a világon a lézertechnológia és annak alkalmazása terén. Ahogy alig tíz év elteltével a kivitelezés a befejezéséhez közeledik, az ELI-t máris az ESFRI egyik mérföldkővének tartják számon, mely jól tükrözi az Európai Kutatási Térség tudományos kiválóságát és versenyképességét. A létesítmény új, eddig feltáratlan utakat nyit meg a fizikában, és új műszaki kihívásokat – mint például a relativisztikus mikroelektronika és a kisméretű lézeres részecskegyorsítók – tesz megközelíthetővé a kutatók számára. Az ELI jelentős hatással lesz számos tudományterületre, így az anyagtudományra, az orvostudományra és a környezetvédelemre, hogy csak néhányat említsünk.”

Az ELI projekt tudományos partneri hálózatát Lehrner Lóránt, az ELI-HU Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója fontosnak tartotta hangsúlyozni: „Egy olyan kiváló - az ultragyors és attosekundumos tudományterület kiemelkedő természettudósaiából és fiatal kutatóiból álló - felhasználói közösséget hozhatunk létre, ahol

közösen vizsgálhatjuk a következő generációs fényforrások és az alaptudomány jövőbeni hasznosítási lehetőségeit. Az ELI-ALPS Lézerkutató Központ színvonalas, a világ élvonalát képviselő kutatási lehetőséget nyújt majd, ahol az ultragyors fizikai folyamatokat, biológiai, orvosi, anyagtudományi és energetikai kutatásokat végezhetnek a felhasználók a napelemektől a mesterséges fotoszintézisig. Az ELI-ALPS vezetése szilárdan hisz abban, hogy az ELI-ALPS projekt a regionális gazdasági és társadalmi fejlődés motorja és katalizátora lehet Magyarország és Európa számára egyaránt.”

Az ELI Delivery Consortium International Association (ELI-DC AISBL) az ELI három kutatóközpontjának kivitelezését koordináló nemzetközi testület, melynek felügyelete alatt kerül majd sor 2018-ig a kivitelezési szakasról az Európai Kutatási Infrastruktúra Konzorcium (European Research Infrastructure Consortium, ELI-ERIC) egységes irányítása alatt történő üzemeltetési fázisra történő átállásra. Ehhez az Európai Bizottság az ELITRANS projekt keretében nyújt támogatást, amely az ELI-DC koordinálásával, valamennyi ELI pillér és további Európai partnerek közreműködésével valósul meg. Az ELITRANS számára a H2020 keretprogram INFRADEV 3 témája keretében ítétek meg finanszírozást 2015-ben.

A kutatási infrastruktúrát négy, egymást kiegészítő profilú létesítmény alkotja majd. Ezek közül három megvalósítása már folyamatban van a Cseh Köztársaságban, Magyarországon, illetve Romániában. A beruházás összesített értéke meghaladja a 850 millió eurót, aminek túlnyomórészt az uniós Strukturális Alapok bocsátják a befogadó országok rendelkezésére. Az ELI negyedik, a legnagyobb teljesítményű fényforrásokkal foglalkozó pillérére vonatkozó információkat a későbbiekben teszük közzé.

További információk az ELI projektről:

<https://eli-laser.eu/>

Interjú:

Catalin Miron, az ELI-DC megbízott vezérigazgatója
Prof. Carlo Rizzuto, az ELI Koordinációs Tanácsának elnöke

Lehrner Lóránt, az ELI-ALPS ügyvezető igazgatója
További információkért kérjük, írjon a következő címre:

pr@eli-alps.hu